

עניין: נישואי יעקב ולא

רש"י ד"ה אבל

גירסה ליכא למאן דאמר והיכא דגירסה מיהא קמני כתובה לא בעיא הא גיטא בעיא ואני שמעתי טעות אשה אחת כעין ב' נשים כגון שקדש רחל על תנאי ואח"כ נתכוין לכנוס לאה וכנסה סתם ונמלאת רחל וקשיא לי נהי נמי דנתכוין לבעול לשם קידושין הא לאו לרחל איכוין ואמאי כריכה גט: קידשה בטעות. קס"ד טעות נדרים כדמפרש ואזיל: קטן. אין קדושיו כלום דלאו בר קיחה הוא כי יקח איש

מגן אברהם סי' ר"מ

לכן יפיים ואח"כ יבעול: ח שנואה. בשעת תשמיש, אבל אם היא ראויה בשעת תשמיש, אע"פ שהיא שנואה, שרי (טור): ט תמורה. אפילו שתייהן נשיו, כגון שנתכוין לזו ונודמנה לו האחרת (טור). ונריך עיון דהלל יעקב נתכוין לרחל וזא על לאה. וצספר עשרה מאמרות [מאמר מקור דין חלק ג פרק יח] כתב שמשום זה לא נטלו שצט ראוין חלק בארץ ישראל רק בעבר הירדן. ומכל מקום נריך עיון שיהיו ח"ו מן המורדים והפושעים, וצפרט שהיא נתעברה מציאה זו כמו שכתבו התוספות בצימות דף (ע"ו) [עו] [ע"א ד"ה שלא]. ונריך לומר דדוקא כשראה רחל שוכנת במטה ונתכוין לגוף זה, ואח"כ נודמנה לו לאה תחתיו. אבל יעקב בשעת כניסתו לחופה ראה לאה ונתכוין לגופה, רק שצטר ששמה רחל לית לן צה. וכיוצא בזה חילקו צסנהדרין [עט, א] גבי נתכוין להרוג את זה והרג את זה:

אליה רבא או"ח סי' ר"מ

ח שתייהן נשיו וכו'. כתב צספר צעלי נפש [שער הקדושה עמוד קלן] יש שאלין א"כ יש משצטים שהם בני תמורה, שהרי יעקב לרחל נתכוון ונודמנה לו לאה, י"ל עדיין לא נתנה התורה ולא נאסרו דקדוקי מלות, אי נמי אפשר שלא נתעברה צלילה ההוא ע"כ:

איכה רבה פתיחתא אות כד

ולערב הלפו אחותי לבעלי ומ"ש אע"כ נתיחפו רגליהם בשבילי, ומסרתי לאחותי כל הסימנין שמסרתי לבעלי כדי

שיהא סבור שהיא רחל, ולא עוד אלא שגנבתי תחת המטה שהיה שוכב עם אחותי והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משיבתו על כל דבר ודבר כדי שלא יפיר לקול אחותי, וגמלתי חסד עמה ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה.

כף החיים או"ח סי' ר"מ

ג) שם. בני תמורה. ואפילו שתייהן נשיו וכגון שנתכוון לזו ונודמנה לו האחרת. טור, מגן אברהם ס"ק ט'. ומה שהחליף לבן לאה ברחל עיין מה שכתב המגן אברהם שם. ולי נראה לתרץ דיעקב אבינו ע"ה היה יודע שלבן רצונו להחליף ומפני זה מסר סימנים לרחל, אלא שאף על פי שמסר לה סימנים עדיין היה חושש שמא תמסור הסימנים ללאה שלא תתבייש מפני דהיה יודע שרחל צדקת היתה ואינה רוצה שיבא על ידה צער לאחרים, ועל כן גמר בלבו בשעת ביאה תהיה מה שתהיה ואפילו אם היא לאה כדי שלא יהיו בני תמורה, שהיה יודע שתתעבר באותו הלילה כמו שנאמר ראובן בכורי אתה כחי וכו':

תוס' יבמות עו.

שלא ראה קרי מימיו. ונתעברה מציאה ראשונה שמיכה באצבעה כדאמרין בתמר צפרק ד' אחין (ע"ל לד:):

שו"ת רב פעלים ח"ג סי' י"ו

ע"ש. ואנא עבדא ג"ל צה"ד צוה כי לדיקס גמורים כמו יעקב צה"ה וישי ע"ה צעת התשמיש אין להם תאזה גשמית צוה, ואע"פ שהגוף טצצו מתאזה לדבר זה הם דוחים מדעתם כונה הנאה בגשמית הגופנית ורק מתכוונים לתאזה רוחנית נפשית, ודומה לזה עונג צצצ דאע"פ שהגוף מתענג באכילה ושתיה, עכ"ז הלדיקים מולמלים כונתם במלוא בלבד לקיים מצות חז התענג על ה' שהעונג שלהם הוא רק לשם שמים, וכן הענין בתשמיש המטה שלהם, ולא עוד אלא שצצעת התשמיש ממש שזוא דצקות גופא הגופא מפצטים כונתם ממעשה התשמיש הגופנית שעושים למציה על מצתם וחושבים צכונות עמוקות ציחוד הספירות ושמות הקודש צווג המדות למעלה, ואין מרגישים צמעשה ואין מחשבים ומליירים צדעתה צצצ דצקות גופא צגופא את האשה שלהם שהם תשמיש עמה וכלו אותה שפה אינו משמש עם אשה, ועל כן מה שייך לומר לגבי דידו ענין תמורה, דהא יעקב צה"ה צצעת ממשה. בדצקות גופא צגופא מחשבתו היה פונה למעלה צווגי המדות העליונות, ולא צזה רחל במחשבתו ולא נתכוון לה ולא נתן על כל לבו לא רחל ולא אחרת, וכן ישי צעת התשמיש ממש שדצק גופא צגופא לא צא במחשבתו לא פלגשו ולא אשמו, ולא הרגיש עם מי הוא דצק צאותה רגעים של התשמיש, ועל זה אמרה אשתו של ר"א דומה כמו שכתבנו שד, כלומר מלד הנאה הגופנית והגשמית דומה צצעת מעשה באלו כפאו שד, שאין לו כונה ומחשבה צגופנית וגשמיות, כי מחשבתו קצורה צווגי המדות למעלה, ככה דרכן של לדיקים הגדולים, ולכן לא שייך צהו ענין בני תמורה: